

**II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт
учнів-членів Малої академії наук України**

**Контрольні завдання з української мови (15 балів)
9 клас**

I рівень (2 б., по 0,5 б. за кожне завдання)

1. Позначте рядок, у якому всі приголосні в словах глухі:

- А) *хвостик, юшка, волошка, шість;*
- Б) *цвіркун, пуп, кішка, качка;*
- В) *чашка, щука, кігті, чекати.*

2. Укажіть рядок, у якому всі слова спільнокореневі:

- А) *радісний, радісно, радісному, радісна, радісними;*
- Б) *дорога, на дорозі, доріженька, дороги, подорожник;*
- В) *садити, садок, саджанці, сад, садівник.*

3. З'ясуйте, у якому рядку допущено орфографічну помилку:

- А) *інтер'єр, гравюра, бюрократизм, кур'єр, п'єдестал;*
- Б) *капюшон, об'єкт, кар'єра, прем'єра, фейєрія;*
- В) *бюджет, суб'єкт, фойє, компаньйон, комп'ютер.*

4. Позначте рядок якісних прикметників:

- А) *м'який знак, черствий хліб, залізна дисципліна, тваринний страх;*
- Б) *крижані завали, туманна промова, вишнева сукня, ворожий погляд;*
- В) *зозулина вдача, кисло-солодкий узвар, весела дівчина, мирний характер.*

II рівень (4 б., по 1 б. за кожне завдання)

1. Немає другорядних членів у реченні:

- А) *Він прийшов допомогти.*
- Б) *Поїздка була вдалою.*
- В) *Сьогодні сонячно.*
- Г) *Йому пощастило.*

2. Правильно узгоджений числівник з іменником у реченні:

- А) *Два учня працювали біля дошки.*
- Б) *Четверо ножниць лежать на парті.*
- В) *Учасники змагань подолали три з половиною кілометрів.*
- Г) *Подорож тривала півтора тижні.*
- Д) *Сьогодні вилупилися ще три курчати.*

3. Неправильно вжито розділові знаки в реченні з відокремленими означеннями:

- А) *Окрилений, покидаю своє весняне пристанище й вирушаю додому (І. Коваль).*
- Б) *Осяяний сонцем, перед нами розкрився зовсім новий світ (О. Довженко).*
- В) *Досвітні огні переможні, урочі, прорізали темряву ночі (Леся Українка).*
- Г) *Знесилений, кінь зупинився.*

4. Позначте рядок, у якому всі іменники належать до мішаної групи:

- А) *кобзар, узбіччя, груша, збіжжя, муляр, екземпляр;*
- Б) *плац, круча, борщ, обличчя, куц, миша;*
- В) *ювіляр, суша, вівчар, панцир, буксир, площа;*

Г) бджоляр, корж, плече, човняр, вежа, каменяр.

5. Підкресліть граматичні основи речень. Визначте типи присудків (4 б.):

1. Її стара батьківська хата була розвалена до призьби.
2. Будемо вітати вчителів зі святом!
3. Густа блакить на східній стороні сонця почала рідшати.
4. Батько з сином пішли косити на луки.

III рівень (5 б.).

Запишіть числа словами:

від 5678 відняти 16 –

роздати 175 студентам –

зустрітися з 1999 делегатами –

на 388 стелажах –

не вистачило 148 стільців –

Контрольні завдання з української мови (15 балів)
10 клас

Рівень I (2 б., по 0,5 б. за кожне завдання)

1. Позначте рядок дієслів II дієвідміни:

- A) *молоти, боротися, іржати, вуркотати, хотіти, колоти;*
- B) *доїти, мастити, вуркотіти, кричати, бачити, бігти;*
- B) *ходити, зварити, побороти, сіяти, спати, стояти.*

2. Позначте ряд речень, у кожному з яких ужито прислівник:

- A) *Тобі я пропоную складніше завдання. Я міг би вчинити розумніше.*
- B) *Спілкуватися з тобою ще приємніше. Улітку птахи співають голосніше.*
- B) *Свою позицію доведіть переконливіше. Небо сьогодні ясніше.*

3. Помилку допущено в рядку:

- A) *вілла, ірраціональний, Геннадій, марокканець, інтермецо;*
- B) *мадонна, тонна, шосе, інтелект, анотація;*
- B) *маса, піцца, сюрреалізм, ванна, диференційний.*

4. Позначте рядок слів, у кожному з яких відбувається уподібнення:

- A) *умиваєшся, вогкий, леться, боротьба, екзамен, зжовкнути;*
- B) *сміється, нігті, березка, випинаєшся, вокзал, невістці;*
- B) *смужка, кігті, листуєшся, працюється, студентці, екземпляр.*

Рівень II (4 б., по 1 б. за кожне завдання)

1. Сполучник ужито в реченні:

- A) *Чи весняні здійсняться мрії? (М.Рильський).*
- B) *Волохатий, фіолетовий сон і справді ніби спить (М.Рильський).*
- B) *Чорні жилаві руки були мов із заліза (М.Коцюбинський).*
- Г) *Це, однак, Степана не бентежило (В.Шевчук).*
- Д) *День прозорий мерехтить, мов полонінь... (О.Теліга).*

2. Позначте рядок, у якому є слово, записане з помилкою:

- A) *паризький, студентський, лейпцизький;*
- B) *калузький, кременчуцький, кістлявий;*
- B) *бузький, сивашський, контрастний;*
- Г) *балхаський, ризький, ашхабадський.*

3. Позначте речення, у якому допущено стилістичну помилку:

- A) *У перспективі дослідження – подальше вивчення словотвірних процесів.*
- B) *При аналізі лексем другої групи відмічено наступну особливість.*
- B) *Словотвірний тип із суфіксом –ак належить до непродуктивних.*
- Г) *Слово стало терміном і поширилося в економічній галузі.*

4. У якому рядку слова розташовано так, щоб кожне попереднє було твірним для наступного:

- A) *читати → читацький → читач;*
- B) *читати → читальний → читанка;*
- B) *писати → писар → писарський;*
- Г) *сміятись → сміх → смішний.*

5. Визначте, якими членами речення виступають виділені слова (4 б.).

1. Катерина береться **розпалювати** вогонь під плитою (І.Вільде).
2. Учитель дозволив **позбирати** якусь годину гриби, а вже потім вертатись до школи (М.Чабанівський).
3. Микола вийшов на подвір'я **подивитись** за грою хлопців.
4. Настав час **виїжджати** додому.

III рівень (5 б.).

Назвіть усі дієслівні форми, наведіть по два приклади.

Контрольні завдання з української мови (15 балів)

11 клас

I рівень (2 б., по 0.5 б. за кожне завдання)

1. Позначте рядок слів, утворених суфіксальним способом:

- А) десяток, вечоріти, залишок, заощадження, відживати, щодня;
- Б) малюнок, довжина, при звичаєність, перевернути, перечитувати, довір'я;
- В) перечитування, завідувач, табунитися, переселенець, стрибок, низько.

2. Позначте рядок, у якому всі іменники належать до II відміни:

- А) вовчище, плем'я, курча, плащ, море, вовчєня;
- Б) коліща, сонце, тєля, узбіччя, обличчя, ім'я;
- В) коліщатко, поле, збіжжя, плече, курчатко, батько.

3. Позначте рядок, у якому є сполучєння слів, що потребують редагування:

- А) ставити запитання, належати до групи;
- Б) висока ступінь, зустрічаються в тексті;
- В) мотивувальна основа; навколишнє середовище;

4. Неправильно розставлено розділові знаки в речєнні з кількома підрядними:

- А) *Орися побачила, що вода вже не голуба, а зовсім прозора і дно вгнуто, як миска, і вислєне блискучим піском.*
- Б) *Іван Петрович зрозумів, що коли так триватимє далі, то його замучать до смерті.*
- В) *Кожна дівчина, виглядаючи своє кохання, сподівєється, що воно в неї буде найкращим і жде його з відкритою душею та довірою, що часто розтоптє дівочу долю.*

Рівень II (4 б., по 1 б. за кожне завдання)

1. Позначте рядок, у якому всі складні слова потрібно писати разом:

- А) терміно/сполука, інтонаційно/виділений, інтер/суб'єктний;
- Б) багато/складовий, супер/стійкий, східно/слов'янський;
- В) індивідуально/авторський, мікро/контекст, супер/синтаксичний;
- Г) легко/доступний, контекстуально/залежний, взаємоз/пертворєння.

2. Виберіть рядок, у якому всі прислівники мають однакове написання:

- А) де/не/де, сам/на/сам, як/не/як, хоч/не/хоч;
- Б) честь/чєстю, на/бігу, у/поміч, на/добрєніч;
- В) (з,с)/краю, на/силу, на/переріз, на/зло;
- Г) по/латині, по/просто, по/простому, у/купі.

3. Словосполучєнням є:

- А) назустріч долі;
- Б) згадується літо;
- В) дуже важко;
- Г) словники та довідники;
- Д) більш ефективний.

4. Форму орудного відмінка кількісного числівника записано неправильно в рядку:

- А) сорока шістьма, ста п'ятдесятьма;

- Б) двомастами шістдесятьма, п'ятисстами тридцятьма;
- В) вісімнадцятьма, сьомастами чотирма;
- Г) десятьма, двадцятьма шістьма.

5. Наведіть приклади односкладних речень із головним членом, співвідносним із присудком, укажіть, чим він виражений (по одному прикладу на кожний вид) (4 б.).

III рівень (5 б.).

1. Допишіть визначення мовознавчих понять, наведіть відповідні приклади:

Омонімами називають слова...

Закінчення – це ...

Дієприслівник – це

Прийменник – це службова частина мови, яка...

Складносурядним називають таке складне речення ...